

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I-352-03/23-06/51

URBROJ: 517-10-2-2-23-2

Zagreb, 27. rujna 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 193701008 temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Aspect Croatia Kft. – Podružnica Zagreb, OIB: 77775794285, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Dvokut Ecro d.o.o., OIB: 29880496238, Trnjanska 37, HR-10000 Zagreb u predmetu postupka za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Eksploatacija ugljikovodika na području Sisak – Moslavina“ nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Eksploatacija ugljikovodika na području Sisak – Moslavina“ nositelja zahvata Aspect Croatia Kft. – Podružnica Zagreb, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo), Uprava za zaštitu prirode, zaprimilo je zahtjev nositelja zahvata Aspect Croatia Kft. – Podružnica Zagreb, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, podnesenog putem opunomoćenika Dvokut Ecro d.o.o., Trnjanska 37, HR-10000 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Eksploatacija ugljikovodika na području Sisak – Moslavina“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo je razmotrilo predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju i podatke o ekološkoj mreži te je utvrdilo sljedeće.

Zahvatom je planirana eksploatacija ugljikovodika na području Sisak – Moslavina. Ovisno o vrsti ugljikovodika (nafta, plin) koji je prisutan u podzemlju (ležišta) postoje dvije opcije obrade i transporta. U slučaju plina, nakon obrade, isti će se s centralne sabirne stanice CSS priključiti na točke isporuke koje su u slučaju plina na Plinacro-vim blokadnim stanicama. U slučaju nafte, ista će se nakon obrade na CSS, transportirati do ulaznog razdjelnika na INA-inom postrojenju. Obzirom da nisu poznate točne količine ni vrsta ugljikovodika određene su dvije opcije (1A i 1B) trasiranja cjevovoda. Za svaku opciju trase određen je koridor 100 + 100 m unutar koje je moguć smještaj cijevi. Eksploatacijski prostor koncipiran je na način da čini jedinstveni razdjeljni sustav koji će se sastojati od bušotinskog radnog prostora (BRP) s pripadajućom opremom, priključnih cjevovoda (naftovoda/plinovoda/kondenzatovoda/slanovoda) od BRP-a do centralnih sabirnih stanica (CSS), centralne sabirne stanice (CSS) s mjernim instalacijama i pripadajućom opremom, otpremnih cjevovoda od CSS do mjesta priključenja na transportne sustave INA-e ili Plinacroa-a (u ovisnosti o mediju koji će se pronaći u istražnim bušotinama). Na prolazima cjevovoda ispod vodotoka koji su pri maksimalnom vodostaju širi od 30 m (rijeka Sava) bit će postavljene blokadne stanice na cjevodimam s jedne i druge strane vodotoka na način da nisu smještene u inundacijskom pojasu. Prolaz ispod korita vodotoka će se izvršiti nekom od metoda: mikrotuneliranje, HDD metoda ili klasično bušenje. Prometne i manipulativne površine bušotinskih radnih prostora, mjernih/zbirnih stanica kao i centralne plinske stanice bit će izvedene kao makadamske. Prilazna prometnica između centralne sabirne stanice te javnih cesta izvest će se sa završnim slojem od asfalta. Površine istakališta za autocisterne izvest će se od armiranog betona. Širine radnih pojaseva priključnih i otpremnih cjevovoda varirat će između 9 m i 12 m, odnosno širi za oko 0,5 m za svaku dodatnu cijev u rovu. Unutar radnog pojasa uklanjat će se raslinje, poravnavanje terena, depresija u svrhu lakšeg kretanja vozila i strojeva, iskopa rova, pripreme cijevi, njihovo zavarivanje, polaganje u rov te zatrpavanje. Nakon završetka gradnje uspostaviti će se stalni čisti pojas plinovoda, u širini od 10 m, odnosno u slučaju više položenih cjevovoda, 5 m od osi rubnih cjevovoda.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19) planirani zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže – Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000415 Odransko polje, HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice i HR2000465 Žutica i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000003 Turopolje i HR1000004 Donja Posavina. Ciljevi očuvanja za navedene POP-ove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20). Ciljevi očuvanja za POVS područje HR2000465 Žutica objavljeni su na mrežnoj stranici Ministarstva (https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdZ/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0). Ciljevi očuvanja sa atributima za navedeno POVS područja HR2000415 Odransko polje i HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 111/22, dostupno na poveznici https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_09_111_1632.html).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2000415 Odransko polje su: četverolisna raznorotka (*Marsilea quadrifolia*), kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*), močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*), dvoprugasti kozak (*Graphoderus bilineatus*), jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), crveni mukač (*Bombina bombina*), žuti mukač (*Bombina variegata*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), širokouhi

mračnjak (*Barbastella barbastellus*), riđi šiřmiř (*Myotis emarginatus*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), dabar (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*), Nizinske kořanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 6510, Amfibijska staniřta *Isoeto-Nanojuncetea* 3130, Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* 3150, Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove řume *Carpinion betuli* 9160 i Aluvijalne řume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*.

Ciljne vrste i staniřni tipovi POVS-a HR2001311 Sava nizvodno od Hruřćice su: obiĉna lisanka (*Unio crassus*), rogati regoĉ (*Ophiogomphus cecilia*), bolen (*Aspius aspius*), prugasti balavac (*Gymnocephalus schraetser*), veliki vretenac (*Zingel zingel*), mali vretenac (*Zingel streber*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*), veliki vijun (*Cobitis elongata*), vijun (*Cobitis elangatoides*), bjeloperajna krkuřa (*Romanogobio vladykovi*), plotica (*Rutilus virgo*), 3150 Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrcharition* ili *Magnopotamion*, 3270 Rijeke s muljevitim obalama obraslim s *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. i 91E0* Aluvijalne řume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Ciljne vrste i staniřni tipovi POVS-a HR2000465 Źutica su: piřkur (*Misgurnus fossilis*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), crveni mukaĉ (*Bombina bombina*), barska kornjaĉa (*Emys orbicularis*), dabar (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*), crnka (*Umbra krameri*), 9160 Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastove-grabove řume *Carpinion betuli*, 91E0* Aluvijalne řume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 Poplavne mijeřane řume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia* i 3150 Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*.

Ciljne vrste POP-a HR1000003 Turo polje su: vodomar (*Alcedo atthis*), orao kliktař (*Aquila pomarina*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetliĉ (*Dendrocopos medius*), crna Źuna (*Dryocopus martius*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), řtekavac (*Haliaeetus albicilla*), rusi svraĉak (*Lanius collurio*), sivi svraĉak (*Lanius minor*), řkanjac osař (*Pernis apivorus*), siva Źuna (*Picus canus*), jastrebaĉa (*Strix uralensis*), pjegava grmuřa (*Sylvia nisoria*).

Ciljne vrste POP-a HR1000004 Donja Posavina su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), mala prutka (*Actitis hypoleucos*), vodomar (*Alcedo atthis*), patka kreketaljka (*Anas strepera*), orao klokotař (*Aquila clanga*), orao kliktař (*Aquila pomarina*), ĉaplja danguba (*Ardea purpurea*), Źuta ĉaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), velika bijela ĉaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada ĉigra (*Chlidonias hybrida*), crna ĉigra (*Chlidonias niger*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja moĉvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetliĉ (*Dendrocopos medius*), sirijski djetliĉ (*Dendrocopos syriacus*), crna Źuna (*Dryocopus martius*), mala bijela ĉaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), crvenonoga vjetruřa (*Falco vespertinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), řljuka kokořica (*Gallinago gallinago*), Źdral (*Grus grus*), řtekavac (*Haliaeetus albicilla*), ĉapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svraĉak (*Lanius collurio*), sivi svraĉak (*Lanius minor*), crna lunja (*Milvus migrans*), patka gogoljica (*Netta rufina*), veliki pozviřdaĉ (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), bukoĉ (*Pandion haliaetus*), řkanjac osař (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmaeus*), prřljivac (*Philomachus pugnax*), siva Źuna (*Picus canus*), Źliĉarka (*Platalea leucorodia*), crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*),

siva štijoka (*Porzana parva*), rida štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*), bregunica (*Riparia riparia*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), prutka migavica (*Tringa glareola*) te značajne negnizjeđe (selidbene) populacije ptica (patka lastarka *Anas acuta*, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, lisasta guska *Anser albifrons*, siva guska *Anser anser*, guska glogovnjača *Anser fabalis*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, patka gogoljica *Netta rufina*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Tringa totanus*, vivak *Vanellus vanellus*, veliki pozviždač *Numenius arquata*).

Svi prijelazi zahvata preko rijeke Save izvest će se bušenjem ispod korita vodotoka te će se izbjegavati neposredni inundacijski pojas međutim provedbom zahvata koje se ne odnosi na korito rijeke Save i njen inundacijski pojas doći će do degradacije i fragmentacije površina izgradnjom bušotinskog radnog prostora, crpnih stanica te izvedbom cjevovoda tj. održavanjem stalnog čistog pojasa plinovoda. Lokacije zahvata mogu predstavljati pogodna staništa za ciljne vrste svih navedenih područje ekološke mreže. Također izvedbom zahvata može doći i do degradacije ciljnih stanišnih tipova navedenih POVS-ova. Negativni utjecaji planiranog zahvata odnose se na mogući gubitak ciljnih stanišnih tipova i na gubitak i fragmentaciju lovnih i pogodnih staništa za ciljne vrste. S obzirom da se radi o zahvatu velikog obuhvata s više bušotinskih postrojenja, crpnih stanica te dugim koridorima cjevovoda s dvije opcije (1A i 1B) ne može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na navedena područje ekološke mreže.

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahtjeva na ciljeve očuvanja i cjelovitost područje ekološke mreže (pojedinačno i kumulativno). Stoga je rješenje kao u izreci te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) za ciljne vrste, gubitak ciljnih stanišnih tipova na lokaciji zahvata, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja usklađene sa standardima Europske Komisije (ciljevi očuvanja s pripadajućima atributima) te ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU, prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Aspect Croatia Kft. – Podružnica Zagreb d.o.o., Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, (*R s povratnicom*);
2. Dvokut Ecro d.o.o., Trnjanska 37, HR-10000 Zagreb, (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (*elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*);